

Mit tegyen a társadalom az építészeti örökségével? Mit vállaljon föl a rámaradt hagyatékból? — ezekre a kérdésekre keresi a választ a ma kezdődő háromnapos tanácskozás. A műemléki társadalmi bizottságok ugyanis augusztus 26–29. között megszervezik tízenharmadik országos értekezletüket.

A tanácskozásra ezúttal mindazokat meghívták, akik szívükön viselik a magyar műemlékek sorsát: a társadalmi szervezetek, műemléki albizottságok, városvédők és városépítő egyesületek, tanácsok, tanintézetek, tömegtájékoztató szervek, tervező és kivitelező cégek képviselőit. A témakörben már jó ideje tart a szerteágazó vita, a hasznosnak ígérkező mozgólódás, nem utolsósor-

Egy üzem — egy műemlék

ban a Magyar Televízió műemléki műsorainak hatására. Az eddig önállóan csatározó műemlékvédők azonban most közösen tárgyalják hazai adottságainkat, lehetőségeinket. Három tagozatban keresik Pápán a választ a kérdéskörre.

Bár a találkozó helyszíne Pápa, a résztvevőknek országos áttekintést szeretnének adni. Ezért elvisszik őket több olyan helyre, ahol sajátos műemléki gondokkal ismerkedhetnek meg: Városlődre, Nagyvázsönyra, Tihanyba, Vörösbénybe, Balatonfüredre. Megnézik a pápai történeti belváros helyreállítását is.

Pozsgay Imre, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának főtitkára a társadalom és az építészeti örökség címmel tart előadást. Mende Ferenc, az Országos Műemléki Felügyelőség igazgatója határozati javaslatot terjeszt a résztvevők elé. Ebben a műemlékvédelmi albizottságok, városvédők és szépitő egyesületek, s a műemlékvédelem hivatásos szakemberei számára szövetség létrehozását javasolja majd. A szövetség célja az építészeti örökség védelmének összehangolása az egész országban. Mozgalmat szeretnének indítani Egy üzem — egy műemlék címmel. Így egy-egy műemlék helyreállításához egy üzem — szervezet, gazdaság — munkát és némi pénzt adna.

H. T.

Van nekünk egy vidám parkunk...

Van bizony. Ha hozzáteszem, hogy alig fél tucat magyar város mondhatja még el magáról, akár büszkék is lehetünk. Ha viszont sorolom a panaszokat — lehetne nagyobb is, szebb is, modernebb is — már nem olyan vidám a kép. Kerekítve egy kicsit az évszámokon, épp húsz éve él a kettősség minden vidám parkra áldozott beszélgetésben. A látogatók vitáiban. De mit mond a legilletékesebb, a park igazgatója, Vass Sándorné? Lehet, hogy ő „hivatalból” teljesen elégedett?

— Erről szó sincs bár az utóbbi években nekünk itt dolgozónak is egyre jobban tetszik ez a vidék. Rendezettebb lett a környék, a korhadt fákat kivágtuk, az élőknek fazont adtunk. Így aztán a parkot ma már nyugodtan ajánlhatjuk egy-egy hétvégi sétához.

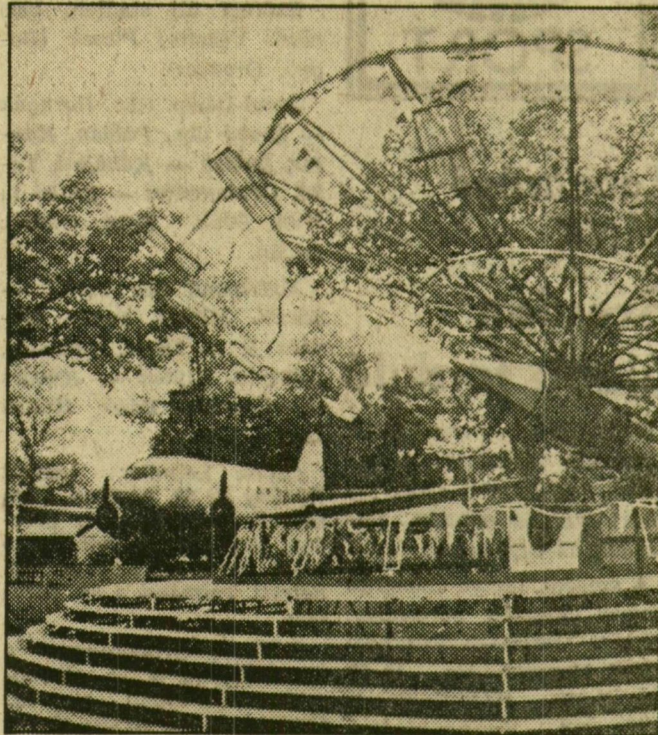
— Kibetonozott világunkban ez sem kevés. De azért a vidám parkot mégis inkább a nagyüzemi szórakoztatás jellemzi.

— Igaz ez a szegedire is, hiszen 26 játék közül választhat az ide látogató. Láthat, használhat itt gokartot, csészealjot, gyermekforgókat, nyitva a játéktér, és...

— A felsorolás helyett inkább beszéljünk a minőségéről. Udvariasan fogalmazva — senki sem ütheti rájuk a túlzott modernség bélyegét.

— Ez sajnos igaz, észre veheti minden látogató. Amit a látogató észrevesz — ez a játékunk évek óta nem üzemel. Amit viszont mi tudunk — elkorhadt a fődíszszerkezet, az épület életveszélyes, a felújítás pedig 5 és fél millióba kerül. Mégis meglesz, talán egy-két éven belül.

Pillanatfelvétel a vidám parkról. Ennyi fért rá. S

Nyári kánikulában is kitart az állandó vendég, az „Úrkörörszakbéli” kétmoteros

gatót a vállalkozó forgójából. Ilyenkor „potom” 1 millió 800 ezerért akár csészealj is vehetünk, hogy legyen mire még 5–300 ezret költeni. S csak ezután jöhet a szórakozás.

— Ilyen gazdag a vidám park?

— Azt nem mondtam. De elartjuk magunkat, sőt a bevételi tervet túl is teljesítjük. Új beruházásokra persze ez nem elég. Ilyenkor fordulunk gazdánkhoz, a városi tanácshoz. Mint például most is — dodzsem ügyben.

Amit a látogató észrevesz — ez a játékunk évek óta nem üzemel. Amit viszont mi tudunk — elkorhadt a fődíszszerkezet, az épület életveszélyes, a felújítás pedig 5 és fél millióba kerül. Mégis meglesz, talán egy-két éven belül.

Pillanatfelvétel a vidám parkról. Ennyi fért rá. S

Bátyi Zoltán

Miss Szeged — és társai

Szép, ami érdek nélkül tetszik. Ha nőről van szó, s olyanról, akit szívünk válsztott, hamis ez a tézis. És megint más, amennyiben csak szemünk villognak, mert úgy „a szomszéd réte mindig zöldebb”.

Neves írónk, Fekete Gyula azt írja egy helyen: „A gyönyörű nő az abszolút zsarnok, hiszen ő a gondolatoknak, az érzelmeknek is abszolút zsarnoka... a gyönyörű nő teljes hódolatot követel... mindenre kiterjedő alázatot és engedelmességet... Antiszociális lény? — Nem, nem, ahhoz túl sok öröm forrása. A pusztá látványa is”.

Volt szerencsém örömet szerezni szememnek a hét végén, szombat este Szegeden, a Tisza-szálló koncerttermében. Ott rendezték meg Győr és Miskolc után a Miss '85 Magyarország szépségkirálynő választás harmadik elődöntőjét.

Nők — pontosan húszan — vonultak el a zsűri, no meg a zsűfolt terem közönsége között. Előbb maguk kreálta ruhákban, csak úgy, bemutatkozással. Ezután vetkőztek. Az egyberészes fürdőruha testre simul, a 12 fős szakértő zsűri pedig munkához látott — és pontozott. Kezdetben az alacsonyabb számokat emelték maguk elé, mint régen a műkorcsolya VB-ken.

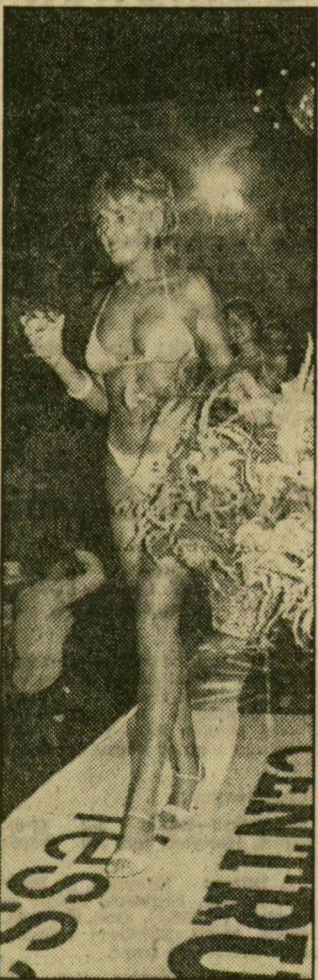
A vetélkedő második fordulóját lekerülték az egyberészesek és... És jöttek a bikinis lányok. Úgy éreztem, hogy az újabb versenyruhában látva a hölgyeket, emelkedtek a pontszámok is. A maximumot, hatvan pontot Ördög Erika kapta.

A várva várt pillanat, az eredményhirdetés, pontosan éjfélkor kezdődött. Összesen 9 versenyző kerülhetett a következő. Pécsen rendezendő elődöntőbe, ugyanis a korábbi boszorkánybál győztese — Brean Mirjana — már továbbjutott. Tehát a kilencek névsora: Első és egyben Szeged szépe Ördög Erika (Szeged), 2. Franyó Erika (Szentest), 3. Major Mónica (Békéscsaba), 4. Lippai Márta (Szeged), holtversenyben az 5–6. Csontos Zsuzsa (Szolnok) és Pető Katalin (Kecskemét), 7. Torma Katalin (Gyula), holtversenyben a 8–9. Szabó Gabriella (Kunszentmárton) és Metz Éva (Gyula).

Szavazhatott a közönség is. A nézők sem tudtak dönteni, itt is holtverseny alakult ki: a plusz egy fő helyett ketten kaptak azonos pontszámot, és pedig Mészáros Szilvia és Szabó Anikó szolnoki hölgyek.

*

Magam tudom, mit nézek — néztem a versenyzőket, de mire kíváncsi a zsűri egyetlen nőtágya, Vámos Magda, a

Miss Szeged — eredményhirdetés után már pezsgővel

Divat Intézet művészeti vezetője?

— Mennyire harmonikus a lányok formája, ha manőken lennének, hogyan tudn bemutatni a ruhákat és az érdekel, hogyan fotózhatók.

A pontozók legtekintélyesebb alakja Gregor József operaénekes a következőket mondta:

— En hasonlítok. Mindenkinél van egy esztétikai ideálja, így nekem is, s ahhoz viszonyítom a versenyzőket. Aki az elképzelésemhez legközelebb állt, az kapta a legtöbb pontot.

*

Ördög Erika édesanyja könnyeit törölgeti.

— Lányom lett Szeged szépe. Rendkívüli boldogság ez. Nézzem rám, én csúnya vagyok, Erika pedig jól sikerült. Kislányomat orosz—magyar szakra vették fel a bölcsész karra, de félek és izgulok, nehogy abbahagyja a tanulást. Újságíró akar lenni. Mondtam már neki, hogy a szépség múlandó.

Erikát kérdezem:

— Kedves kolléganő! Mi a véleménye édesanyja nyilatkozatáról?

— Korai a kolléganő megszólítás, látja bele is kerültem. Az újságíró gyerekkori álmom, de nem adom fel, hátha sikerül. Az anyu megnyugtatóra mondom: ne féljen, első az egyetem.

A második helyezett Franyó Erika.

— Szokott tükörbe nézni?

— Persze, de ne higgye, hogy öntelt vagyok. Merő kíváncsiságból. Jelenkeztem. Budapesten dolgozom egy külker vállalatnál. Külkereskedő szeretnék lenni, bár érdekel a divattervezés is.

— Szépségét értékeli?

— Csak annyira, hogy a mostani képeket boldogan mutathatom majd az unokáimnak.

Major Mónica a harmadik Ofotért boltban dolgozik Békéscsabán.

— Hogyan kamatoztatja majd a sikert?

— Manőkenséggel, divattal kapcsolatos dolgokra gondoltam már...

Ács S. Sándor

A fecskék már útra keltek

Almos csend a tavakon. Melegedik, a pókháló harmatcseppjei átsimulnak a délelőtti barna áradásába. Messze a nádas felett barna-aransyárga köntöse lebeg egy vadászó rétihejőnek. Amint szárnycsapás nélkül lebukik a magasból — hogy táplálékát elfogja — azt hinni az ember, hogy lepottyant a növekvő melegtől.

A nagyköcsag billeg a kék víz-ég szélén, csérek kergetik egymást.

A tiszai erdők függőnye előtt kárókatonák halevő serege pihen a kis szigeten. A rizen petyhes bárátréce fiókok sietnek anyjuk után, amott frissen kelt kis csikos bubos vöcs-

kők „hajóznak” a tojómádár hátán. Furcsa nyárvege az ideje — furcsa keveredés a madárvilágnál! A rendhagyó meteorológiai tavasz-nyár különös eredménye! Tart még a fiókanevelés, de megindult az útra készülődés, egyes madaraink már útra is keltek, de az északi vendégek is megérkeztek. A fehér-tavi „madárszállóban” érdekes, színes élet folyik augusztus utolsó napjaiban.

Az üres, fehérén vakító halastó parancsain százas kanalas gém csapat sétál: pihennek, tollászodnak. Nemskára, egy ködös hajnalon, vagy egy hűvös tücsökneszes estén szárnyra kelnek Afrika fe-

lé. A sekély, zöld tócsákban nyüzsgő az élet. Canakok, gulipánok, lilék járkálnak a sarat. Északi vendégek érkeztek az éjjel: aranylilék és víztaposók. Seregélyek felhős csapatai surrannak át a nádszegélyek felett, az éjszakai helyet szemrevételezik, de most még a szőlőskertek felé portyáznak. A partifecskék tegnap már útra keltek, s ma már a sarlós-fecskék, is eltűntek. Csak a füstifecskék gyakorlatoznak a nád szélében, s a szikes réten „benszüllött” golyák vadásznak kövér szöcskékre.

A nap a tetőre ért, dél van. A kis gólyacsapat szárnyra kell... a jegenyék susognak utánuk... megy a fecske, jön a vadlúd...

Pár nap, s itt van szeptember.

Csizmazia György

Fűzfa a kiállítóteremben

Valódi és rajzolt egyaránt. Az a mártélyi Tisza-partiról a vásárhelyi Tornyai Múzeum kiállítótermébe „átültetett”, korhadt, sebes hancsú. Szépművész tábor jelképe a húszéves jubileumát ünneplő országos ifjúsági képzőművész tábor jelképe. A természet közelségére, az ősi formák organikus szépségére, a táj varázsára utal. A körülötte bemutatott képek sora pedig az idej tábor meglévő munkakiállítás. Tartalmában és megvalósításában egyaránt kifejezi azokat a szándékokat, törekvéseket, melyekkel elkezdődött, meg-

erősödött és kivirágzott a fiatal képzőművészek mártélyi műhelye. Ennek a legfontosabb és legelőremutatóbb tényezője: az éltető források felismerése és egy mélyreterelése.

Első vonzerő és alkotói téma az a táj, természeti környezet, mely otthont ad ezeknek a nyári programoknak. Ritka az Alföldnek olyan vidéke, ahol oly közel lenne egymás mellett két jellegzetes arca: egyik a folyómenti buja természet, a nádasok, fűzések vegetációja, virágok, madarak, halak világa. A töltés határozott íve mögött az asztallap-síkság, magányos, elszórt tanyák terepe hatalmas eperfákkal, szikár akáccokkal, tájékoztató jegenye-felkiáltójelekkel, a tanyákban élő parasztszemélyek környezetével. A másik közhéző a vidék művészeti hagyományai. A táj ledér és rejtett szépségeit jeles alkotók mentették vászonra már a századelőn. Gondoljunk csak Kosztai József, Tornyai János, Endre Béla, Frank Frigyes, Novotny Emil, Róbert, Kohán György és társaik műalkotásaira. A kortárs alkotók ma is szívesen keresik fel a vidéket nemcsak ihletért, motívumért, de élni-pihenni-ki kapcsolódni is.

A harmadik csábító erő minden bizonnyal a húszéves tábor kiállított, közösséget kovácsoló, tehetséget pallérozó, mesterséget és szellemi táplálékot egyaránt kínáló műhely-jellege. Nem lehet véletlen, hogy egykori hallgatóinak egy része ma elismert művész, hogy azok is szeretettel emlegetik, akik az élet más területén dolgoznak. A negyedik forrás

a munka számára kereteket biztosító dokumentumok, határozatok egysége. Az ifjúsági és a közművelődési törvény nemcsak keretet, inspiráló lehetőséget biztosít, de tartalmas háttérrel is szolgál. A mostani zárótárlat jó ölete, hogy jelszerűen felmutatja a művésztanárok egy-egy munkáját, mintegy bizalomgerjesztő rangot teremten, példáulasul. Még a bölcsőringató Füstös Zoltán is jelen van, csakúgy, mint Fodor József, Hézős Ferenc, Holler László, Erdős Péter, a fiatal művészek. Kollár György, Makó Judit, Szabó Tamás, Szatyor Győző; vagy a vissza-visszatérő régi hallgatók, Kolozsvári Grandpierre Miklós, Wieszt József, Mráz János, Szekeres Ferenc, Czako János.

A hallgatók anyagának legfőbb értéke a természetközelség spkfele feldolgozása és interpretálása. Fűzfák, virágok, tanyák természeti analízise, elemzése és átirásai magabiztosságról, érzékenységről, eredeti mondani- valókról tanúskodnak (Pósfai Péter, Rónási Tibor, Benne János, Szabó Csilla, Völányi Zsolt, Kakuk Tünde, Balázs Péter, Atlasz Mariann). A komplexebb tájélmények Kreibich Gyula, Ványai Magda, Ladányi Kornélia, Bánya Béla festményein a legmagasabb szintű.

Az öreg fűzfa értékes anyagot vigyáz a vásárhelyi múzeumban. Tulajdonképpen vázlatokat, feljegyzéseket, tanulmányokat — amelvek hallgatóinak egy része ma elismert művész, hogy azok is szeretettel emlegetik, akik az élet más területén dolgoznak. A negyedik forrás

T. L.